

Arnika vyhlašuje 12. ročník Odpadového Oskara. Obce mohou posílat data za rok 2025

26.3.2026 - Luboš Pavlovič | Arnika

Základním kritériem soutěže je produkce pod 150 kg na obyvatele a rok. Ekonomický tlak na obce roste - skládkovací poplatky se zvyšují a limit pro uplatnění třídící slevy se každoročně snižuje. V popelnicích přitom zůstává nevyužitý potenciál: bioodpad stále tvoří kolem pětiny směsného odpadu a jako kompost by mohl pomoci českým půdám, které trpí nedostatkem organické hmoty.

Soutěž Odpadový Oskar oceňuje obce s nejnižší produkcí směsného komunálního odpadu a šíří příklady dobré praxe v předcházení vzniku odpadů. Za dvanáct let své existence Odpadový Oskar ocenil stovky úspěšných obcí a z nich vybral 25 nejinspirativnějších příkladů dobré praxe, které mohou sloužit jako konkrétní návod pro ostatní.

„Vyzýváme všechny obce a města, aby nám zaslala data o produkci zbytkového (směsného) komunálního odpadu za rok 2025. Základním kritériem pro kvalifikaci do soutěže je produkce pod 150 kg na obyvatele a rok. Podmínky soutěže jsou dostupné na stránkách arnika.org/odpadovy-oskar,“ uvádí Mirka Jopková, koordinátorka soutěže Odpadový Oskar z Arniky.

Bioodpad: skrytá rezerva v popelnicích

I přes pozitivní trend tvoří bioodpad stále významnou část směsného komunálního odpadu. Podle rozborů společnosti EKO-KOM představoval v roce 2024 bioodpad 22% hmotnosti směsného odpadu, zatímco v roce 2022 to bylo 27,2%, takže jde o znatelný pokles. Podklady vypracované pro Ministerstvo životního prostředí a další analýzy však ukazují, že bioodpady mohou v průměru tvořit zhruba třetinu směsného komunálního odpadu. Praxe Arniky i další zkušenosti z terénu naznačují, že skutečný podíl bioodpadu v nádobách na směsný odpad bývá v řadě obcí často kolem 30% hmotnosti nebo i více. Ať už jde o pětinu, třetinu, nebo ještě víc, pořád jde o obrovský potenciál, který dnes z velké části končí na skládkách nebo ve spalovnách.

Domácí kompostování: nejjednodušší a nejlevnější řešení

Pro řadu obcí, zejména menších a s podílem individuální zástavby, je podpora domácího kompostování nejefektivnější cestou, jak snížit množství bioodpadu v popelnicích. Na rozdíl od nákladných svozových systémů a kompostáren nevyžaduje domácí kompostování významné investice do infrastruktury a obec ušetří na poplatcích za skládkování.

Navíc jde o řešení, které přesahuje pouhé odpadové hospodářství. České půdy trpí dlouhodobým nedostatkem organické hmoty – podle odborných odhadů na našich polích chybí 1 až 1,5 tuny organické hmoty na hektar ročně. Kompost z bioodpadu přitom může být jedním z klíčových zdrojů, které tento deficit pomohou vyrovnat.

„Každá slupka od brambory, která skončí v kompostéru místo v popelnici, je dvojitý zisk – obec ušetří za odvoz a skládkování a zároveň vznikne kvalitní hnojivo, které naše půdy nutně potřebují. Bioodpad není odpad – je to cenný zdroj,“ zdůrazňuje Mirka Jopková.

Ekonomický tlak roste, průměrná produkce zůstává vysoká

Stát vytváří na obce ekonomický tlak prostřednictvím takzvané třídící slevy při skládkování odpadu.

V roce 2025 platí, že pokud obec vyprodukuje méně než 160 kg směsného a objemného odpadu na obyvatele, platí za jeho uložení na skládku poplatek 500 Kč za tunu. Při překročení tohoto limitu se poplatek za nadlimitní odpad zvyšuje na 1 250 Kč za tunu. Limit se navíc každoročně snižuje, takže ekonomický tlak na obce bude dále růst.

Přesto se zdá, že ekonomický tlak zatím nevede k výraznému snížení množství směsného odpadu. Podle dat EKO-KOM činila průměrná produkce směsného komunálního odpadu v roce 2024 celkem 177,3 kg na obyvatele – tedy stále nad limitem pro uplatnění slevy. Novější data z roku 2025 zatím nejsou k dispozici.

Cíl 60 % třídění: většina obcí jej pravděpodobně nesplní

Zákon o odpadech ukládá obcím povinnost vytrídit v roce 2025 nejméně 60 % komunálního odpadu. Predikce průměrné míry třídění pro rok 2025 se přitom pohybují kolem 47–48 %, zatímco v roce 2023 to bylo necelých 45 %. Výrazný posun za jediný rok je obtížně představitelný a řada obcí bude mít s plněním tohoto cíle problém. Právě snížení objemu směsného odpadu – tedy i vytrídění bioodpadu – je jednou z nejrychlejších cest, jak se k tomuto cíli přiblížit.

Nové povinnosti a nástroje pro obce

Od roku 2025 mají obce povinnost třídit i textilní odpad. Arnika také připomíná, že obce mají povinnost zveřejňovat výsledky svého odpadového hospodářství. Počet obcí, které tak činí, narůstá, stále to však není pravidlem. Jednou z možností, kde by obce mohly data přehledně zveřejňovat, jsou povinně zveřejňované informace na obecních webech.

Pozitivním krokem Ministerstva životního prostředí je systém VISOH 2, který umožňuje zástupcům obcí i veřejnosti porovnat výsledky odpadového hospodářství jednotlivých obcí. Poslední dostupná data v systému jsou za rok 2023. Arnika doufá, že MŽP bude systém průběžně doplňovat o novější data.

Jak se zapojit do Odpadového Oskara?

Obce a města mohou svá data o produkci odpadů za rok 2025 zaslat na e-mail. Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript.. Pravidla soutěže jsou na www.arnika.org/odpadovy-oskar. Výsledky 12. ročníku budou vyhlášeny na podzim 2026.

Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942.

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/arnika-vyhlasuje-12-rocnik-odpadoveho-oskara-obce-mohou-posilat-data-za-rok-2025>